

KOLUMBÁN GÁBOR

VIGYÁZZÁTOK A GYÖKEREKET!

Főtisztelendő Püspök úr, Főgondnok úr, tisztelt Alpolgármester és Alprefektus urak, tisztelt Tanácsos úr! Kedves templomszentelésre és lelkészavatásra egybegyűlt ünneplő Gyülekezet, kedves Vendégek, tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Hálát adni és ünnepelni gyűltünk össze. Hálát adni az egy igaz Istennek, hogy velünk volt mindvégig az Úr házának megteremtésében, és ünnepelni a megszületés pillanatát is, hiszen egy új gyülekezet és lelkésze indul együtt Jézus követőjeként az Úr keresésére.

Milyen jó érzés együtt lenni!

Érzik ezt az erőt, ami együttlétünkben, közös éneklésünkben megnyilvánul?

Honnan jön az erő, és mit kezdjünk vele? Miért építünk templomokat? Vajon, nincsen nekünk elegendő templomunk? Nem gondoskodtak volna őseink örök időkre elegendő templomról?

Megérkezve Marosvásárhelyre messziről látszik az égre törő torony, rajta az életfa-jelképpel. Felszólít ez a templom: azon munkálkodjunk, hogy összekössük az Eget és a Földet, hitünkkel és munkánkkal.

Miért az életfa? Mit üzennek a *fák* az útját kereső embernek, az útjára induló gyülekezetnek?

Életem három meghatározó szakaszában – és gondolom, hogy önök is hasonló korszakokra emlékeznek saját életükben – három fától sokat tanultam. Ifjúságom büszke és lázadó magányszeretetében Csontváry Kosztka Tivadar vihartépte cédrusa volt a mentorom. „Nagyra nőhetsz egyedül is, ha erősek a gyökereid” – hallottam tanítását.

Aztán az élet sodrásában hivatásom és kenyérkeresetem felelőssége sok utazásra készítetett. A sivatagi vándorbokor szegődött mellém. „Légy kicsi és örökmozgó, mert a sivatagban csak így maradhatsz életben. Feledd a gyökereidet, mert a sivatag homokjában nincsen víz, és csak a mozgásban korlátoznának” – tanított.

Később aztán megérkeztem a Hargita és a Csíki-havasok fenyőrengetegeibe. Földbe gyökerezett a lábam. Azóta nagyon nehéz már nekem a vándorlás. Fáj már az utazás is – mintha Bálint Tibor könyvének címe ötlene fel.

1 Az Erdélyi Unitárius Egyház főgondnokának köszöntő beszéde a Marosvásárhely-kövesdombi unitárius templom szentelésének és első lelkésze beiktatásának ünnepén hangzott el, 2006. december 2-án

A fenyőktől tanultam, hogy az erdő megtartja a vizet, és életet teremt. Hogy a gyökerek fontosak, és gondozni kell őket. Hogy nem a szálfá, hanem az erdő képes a viharral dacolni, s ha tarol is az ember fejszéje vagy a szélvihar ereje, a közelben lábom maradt fák magvaiból újra kisarjad az erdő. Ha van fa a közelben!

Nézzetek szét e tájon! Sivatagot akartok-e magatok mögött hagyni, vagy életet?

Ha az Életet választjátok, akkor ne a parton magányosan küzdő cédrust kövessétek, sem a szél hordta vándorbozótot!

Tanuljatok a fenyvesektől, és használjátok az erőt a gyökerek ápolására.

Erős várat építő városi gyülekezet! Forduljatok kiüresedett falvaitok felé is, ahol unitárius gyökereitek várják, hogy megszólítsátok őket.

Templomotok ne csak erős vár legyen, közösségetek meleg otthona. Szórjátok szét öregedő és ritkuló gyülekezeteink felé a szeretet és gondoskodás magvait! Legyetek a fény forrása, és vigyetek reményt falvainkba. Ápoljátok a gyökereket!

Mert a legerősebb vár is homokszemekké porlik, ha sivatag – és nem erdő – veszi azt körül.

Azért építünk templomokat, mert új otthonra találtunk, új gyülekezetet teremtünk. Lehet, hogy ez az élet rendje? Bizonyára. Felelőségünk az új életet úgy élni, hogy a hátramaradottak, akik az őseink által épített templomokat őrzik, ne váljanak magányos cédrusokká. Ők is legyenek az erdő részei.

Éljen az új gyülekezet szeretetben és biztonságban, hogy vállalt felelőségét betölthesse.

Bölcsességet és kitartást az új lelkésznek és családjának!

Miközben az Égig növekedtek szeretetben, vigyázzátok a gyökereket! Az Isten áldása legyen az Életen, amely ma itt megszületett!

JACQUES PEYRON

ÁBEL ÉS KÁIN

Mózes első könyve, a *Teremtés* első három fejezete a világ, illetve Ádám és Éva megteremtéséről szól, majd bűnbeesésükről és kiűzetésükről az Édenkertből. Ezekben a leírásokban nem szerepel semmiféle áldozat, még csak utalás szintjén sem.

Az áldozat valamilyen hiánytudathoz kapcsolódik

Az áldozat megjelenését az antropológusok az állattenyésztő-földművelő civilizációk kialakulásához kötik. A gyűjtögetőknek, vadászoknak voltak ugyan vadászatot segítő ritusaik, előkészített áldozatokat azonban nem mutattak be. Az áldozathozatal azt feltételezi, hogy birtokunkban van valami, aminek értékét munkánk révén megnöveljük, és ekképpen ezt a valamit még inkább sajátunknak érezzük. Az áldozat érdekből adott ajándék, amely elvárja a remélt viszonzást. Két hatalom közötti csere-ügylet, még ha ezek egyike elenyészően kicsi is. Az áldozat-bemutató részéről szabadságot és kezdeményezést feltételez. Azt, hogy felelősségteljes felnőtt.

De mi készítheti az egyébként szabad lényt arra, hogy meghozzon egy nem kért áldozatot? Csakis a gondolkodó lény benső követelése lehet, a gyötrő hiányérzet, a tökéletlenség-érzés elűzésének igénye; a beteljesíthetlenség tudata annál, aki valamibe belekezd. Egyszóval: az emberi állapottól elválaszthatatlan nyugtalanság ez, amelyet Pierre apát az emberiség öröklött sebének nevez, előnyben részesítvén ezt a megnevezést az áteredő bűnnel szemben. (Abbé Pierre, *Mon Dieu, Pourquoi?* Plon 2005.)

Miért nem kedves Káin áldozata?

Úgy tűnik, a szöveg csaknem ezt mondja: „Mert nem tiszta a szíved. A bűn ajtódnál van, győzd le.” André Chouraqui, aki többnyire héberből fordított, ezt írja: „Akár megjavulsz elhozván felajánlásodat, akár nem, a vétség ott rejtőzködik; te magad irányítsd.” Ez az értelmezés azt sugallja, hogy Káin hajlott a javulásra, az akadály elkerülésére. Érdekes emlékeztetnünk arra, hogy a „bűn” szó héber gyökerének jelentése: „eltéveszteni a célpontot, elvéteni a célt.” A Zsidókhoz szóló levél (11,4) szerzője írja: „Ábel Istennek ajánlott áldozata a hit által volt jobb, mint a Káiné.”